

آیین نامه اجرایی ایجاد شهر کودک و نوجوان توسط بخش غیردولتی

شماره 114931/ت63526 هـ

1404/7/19

وزارت آموزش و پرورش - وزارت راه و شهرسازی

وزارت کشور - سازمان برنامه و بودجه کشور

هیئت وزیران در جلسه 1404/5/26 به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش و به استناد بند (ج) ماده (89) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب 1403، آیین نامه اجرایی ایجاد شهر کودک و نوجوان توسط بخش غیردولتی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ایجاد شهر کودک و نوجوان توسط بخش غیردولتی

ماده 1- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

1- کودک (طفل) و نوجوان: به شرح تعاریف مندرج در بندهای (الف) و (ب) ماده (1) قانون حمایت از اطفال و نوجوان مصوب 1399.

2- وزارت: وزارت آموزش و پرورش.

3- کانون: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان.

4- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

5 - قانون: قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب 1403.

6 - شهر کودک و نوجوان: مؤسسه ای که توسط بخش غیردولتی با مجوز کانون در چهارچوب ضوابط این آیین نامه ایجاد می شود.

7- مؤسس: بخش غیردولتی که با مجوز کانون نسبت به ایجاد شهر کودک و نوجوان در چهارچوب ضوابط این آیین نامه اقدام می کند.

ماده 2- اهداف ایجاد شهر کودک و نوجوان با رعایت چهارچوب سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سایر قوانین و مقررات مربوط، به شرح زیر است:

1- تقویت ایمان و تربیت و اخلاق اسلامی و ترویج سبک زندگی ایرانی - اسلامی در کودکان و نوجوانان.

2- ایجاد امکانات لازم جهت رشد و پرورش فکری کودکان و نوجوانان و کمک به شکوفایی استعدادهای ایشان.

3- فراهم آوردن فضاهای امن و مناسب برای بازی و یادگیری و توسعه مهارت های اجتماعی و فردی کودکان و نوجوانان.

4- ارتقاء فعالیت های علمی، فرهنگی، آموزشی، اجتماعی و فراغتی کودکان و نوجوانان.

5 - تأمین بهداشت و سلامت جسمی، روانی و اجتماعی کودکان و نوجوانان.

6 - ترویج مشارکت و تعامل پذیری عوامل سهیم و مؤثر در نظام تعلیم و تربیت، به ویژه خانواده ها، کودکان و نوجوانان در برنامه ها و فعالیت های تربیتی و اجتماعی.

7- ارتقای مشارکت کودکان و نوجوانان در شکل دهی به شهر دوستدار کودک.

ماده 3- شهر کودک و نوجوان باید بر اساس شاخص ها و الزامات زیر و در موارد مقتضی با اخذ مجوز از مراجع ذی صلاح و رعایت استانداردها و ضوابط تخصصی دستگاه های مربوط طراحی و بهره برداری شود:

1- امنیت و ایمنی: رعایت مواردی از قبیل محافظت در برابر خطرات فیزیکی (نظیر سقوط، برخورد با اشیاء تیز یا سطوح سخت)، استفاده از مواد و رنگ های غیرسمی و سازگار با محیط زیست، متناسب بودن تجهیزات و فضاها با شرایط کودکان و نوجوانان و استفاده از تجهیزاتی نظیر نرده های محافظ و سطوح نرم در طراحی فضاهای شهر کودک و نوجوان.

2- متناسب سازی گروه های سنی: رعایت مواردی از قبیل طراحی فضاها متناسب با گروه های سنی مختلف کودک و نوجوان، سازگاری تجهیزات تفریحی و آموزشی با توانایی های فیزیکی و ذهنی گروه های سنی مختلف کودک و نوجوان، توجه به خانواده محوری و متناسب سازی شرایط برای فراهم کردن امکان حضور و مشارکت کودکان و نوجوانان به همراه خانواده ها.

3- جذابیت و خلاقیت: رعایت مواردی از قبیل استفاده از رنگ های شاد و جذاب و شکل های هندسی خلاقانه و متنوع، به منظور تحریک حس کنجکاوی و خلاقیت کودکان و نوجوانان.

4- آموزش و یادگیری: توجه به مواردی از قبیل ایجاد زمینه های متنوع برای یادگیری خلاق، تفکر نقاد، مطالعه و کتابخوانی، مهارت آموزی و اهداف علمی در فضایی شاد و محیطی مفرح.

5 - دسترسی و فراگیری: ملاحظه مواردی از قبیل طراحی متنوع فضاها برای فعالیت های گروهی و تعاملی و قابل استفاده بودن فضاها برای کودکان و نوجوانان با نیازهای ویژه.

6 - محیط زیست و پایداری: توجه به موضوعاتی از قبیل کاهش انواع آلاینده ها، استفاده مسئولانه از منابع طبیعی، مدیریت مصرف انرژی، مدیریت مصرف آب، استفاده از مواد قابل بازیافت و سازگار با محیط زیست در طراحی فضاها و تجهیزات و ارائه خدمات آموزشی و تفریحی.

7- فناوری و نوآوری: توجه به الزامات فناورانه و نوآورانه و بهره گیری از هوش مصنوعی در مواردی از قبیل زیرساخت های توسعه رسانه ای، فناوری های تعاملی، صفحات لمسی، واقعیت افزوده، واقعیت مجازی، سکوهای موبایلی، ذهن آگاهی و اینترنت اشیا.

8 - اصول معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی: برنامه ریزی، طراحی و بازطراحی فضاها متناسب با هویت ایرانی - اسلامی و رعایت مواردی از قبیل استفاده از الگوها و نقوش ایرانی - اسلامی در طراحی فضاها و تجهیزات به منظور تقویت حس زیبایی شناختی و هویت بومی فرهنگی.

9- فضاهای جنبی: ایجاد امکاناتی از قبیل فضاهای نمایشگاهی، اقتصادی، اقامتی، فروشگاه، رستورانی، تفریحی، ورزشی و اردوگاهی، نگارخانه، سالن سینما، تئاتر و موسیقی و زیرساخت های حمل و نقل سبز متناسب با اهداف و اقتضائات شهر کودک و نوجوان.

10- انطباق با ضوابط و مقررات طرح های جامع و تفصیلی شهری: رعایت ملاحظات از قبیل تناسب اراضی، انطباق کاربری و هم جوار.

ماده 4- شرایط مؤسس به شرح زیر است:

1- تابعیت ایران.

2- دارا بودن حسن شهرت و نداشتن سوء پیشینه کیفری مؤثر.

3- حداقل 25 سال سن برای اشخاص حقیقی.

4- داشتن گواهی تمکن مالی با ارائه مدارک معتبر از مراجع ذی صلاح قانونی.

5 - دارا بودن طرح توجیهی (الگوی کسب و کار) متناسب با اهداف و فعالیت های شهر کودک و نوجوان.

تبصره - موضوع ایجاد شهر کودک و نوجوان و فعالیت های مرتبط با آن در چهارچوب مواد (2) و (3) این آیین نامه باید در موضوع فعالیت مندرج در اساسنامه اشخاص حقوقی غیردولتی پیش بینی شده باشد.

ماده 5 - کانون موظف است در زمان صدور مجوز و انعقاد قرارداد در قالب شرط ضمن عقد، مؤسس را متعهد نماید حداقل سه درصد (3%) از درآمد سالانه خود را برای بهره مندی کودکان و نوجوانان کم برخوردار از امکانات شهر کودک و نوجوان با حفظ کرامت انسانی آنها و تحت نظارت کانون در نظر گیرد.

ماده 6 - به منظور نظارت بر عملکرد و فعالیت شهرهای کودک و نوجوان، کارگروهی متشکل از مدیرعامل کانون (رئیس کارگروه)، نماینده کانون استانی ذی ربط، نماینده مؤسس و دو نفر صاحب نظر حوزه تعلیم و تربیت کودک (با دعوت رئیس کارگروه) با وظایف زیر تشکیل می گردد:

- 1- ارزیابی فعالیت های بخش غیردولتی و محتوای آموزشی مناسب.
 - 2- پایش، پیگیری و ارزیابی منظم و دوره ای عملکرد بخش غیردولتی به منظور اطمینان از تحقق اهداف قانون.
 - 3- ایجاد سازوکارهای دریافت نظرات کودکان، نوجوانان، والدین و دیگر ذی نفعان درخصوص عملکرد شهرهای کودک و نوجوان.
 - 4- نظارت بر برگزاری دوره های آموزشی برای کارکنان بخش غیردولتی به منظور تقویت توانمندی های آنان در زمینه های آموزشی و پرورشی.
 - 5 - نظارت بر تهیه و توزیع منابع و محتوای مرتبط با نیازهای کودک و نوجوان.
 - 6 - در دسترس قرار دادن اطلاعات و نتایج ارزیابی ها به صورت عمومی.
 - 7- ایجاد سازوکار لازم برای ثبت شکایت از عملکرد شهرهای کودک و نوجوان از قبیل سامانه (سیستم) ثبت شکایت حضوری و برخط با رعایت قانون مدیریت داده ها و اطلاعات ملی مصوب 1401.
 - 8 - نظارت بر رعایت تعرفه اعلامی برای ارائه خدمات، تخفیفات و ترجیحات مطابق قوانین و مقررات مربوط.
- تبصره 1-** دبیرخانه کارگروه به منظور ثبت صورتجلسات، مصوبات و تصمیمات در کانون تشکیل می گردد.
- تبصره 2-** دبیر کارگروه توسط مدیرعامل کانون تعیین می گردد.
- تبصره 3-** کارگروه موظف است هر ماه یک جلسه با حضور اکثریت اعضا تشکیل دهد.
- تبصره 4-** تصمیمات و مصوبات کارگروه با حضور اکثریت مطلق اعضا معتبر و با ابلاغ مدیرعامل کانون لازم الاجرا است.

ماده 7- تایید طرح توجیهی (الگوی کسب وکار)، تایید صلاحیت های عمومی و حرفه ای مدیرمسئول معرفی شده از سوی مؤسس، موافقت با چهارچوب کلی برنامه ها و محتوای فرهنگی، آموزشی و تربیتی (سرگرمی، خلاقیت، مهارت) منطبق با اهداف مندرج در ماده (2) این آیین نامه، احراز رعایت الزامات و شاخص های شهر کودک و نوجوان (موضوع ماده (3) این آیین نامه) و صدور مجوز ایجاد شهر کودک و نوجوان به مدت ده (10) سال (با قابلیت تمدید) بر عهده کانون است.

ماده 8 - دستورالعمل پرداخت تسهیلات موضوع این آیین نامه ظرف سه ماه توسط کانون با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان تهیه و پس از تصویب هیئت عالی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به بانک های عامل ابلاغ می شود.

ماده 9- وزارت راه و شهرسازی، استانداری ها، شهرداری ها و سایر دستگاه های اجرایی ذی ربط، با رعایت قوانین و مقررات مربوط، رأساً یا با معرفی کانون نسبت به در اختیار گذاشتن املاک و اراضی مناسب با حفظ مالکیت عرصه توسط دستگاه ذی ربط و واگذاری حق انتفاع و بهره برداری به مؤسسان واجد شرایط برای ایجاد شهرهای کودک و نوجوان در مراکز استان ها اقدام می کنند. پس از واگذاری،

مؤسس موظف است ظرف حداکثر سه (3) سال نسبت به احداث شهر کودک و نوجوان اقدام نماید، در غیر این صورت اراضی واگذار شده مسترد می شود.

ماده 10- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه بر عهده کانون است. کانون می تواند با اعلام کارگروه موضوع ماده (6) این آیین نامه مبنی بر عدم رعایت قوانین و مقررات و مفاد قرارداد توسط مؤسس نسبت به تعلیق یا لغو مجوز مؤسس اقدام نماید.

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا عارف